

Programma Ruimte

Inleiding

De opgaven voor gemeenten in het ruimtelijke domein zijn groot. Deze opgaven liggen voor het programma ruimte met name op het gebied van klimaatverandering en toekomst bestendig wonen. Hier zijn afspraken over gemaakt tussen overheden in het Interbestuurlijk Programma. De mate waarin gemeenten invulling kunnen geven aan deze afspraken is nog onderwerp van discussie in VNG verband. Ook voor onze gemeente is de realiteit dat we op dit moment slechts in beperkt mate op deze afspraken kunnen inspelen.

De klimaatthema's (energietransitie, klimaatadaptatie en transitie naar een circulaire economie) en de invoering Omgevingswet zorgen voor grote veranderingen voor onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en ook voor onze eigen organisatie.

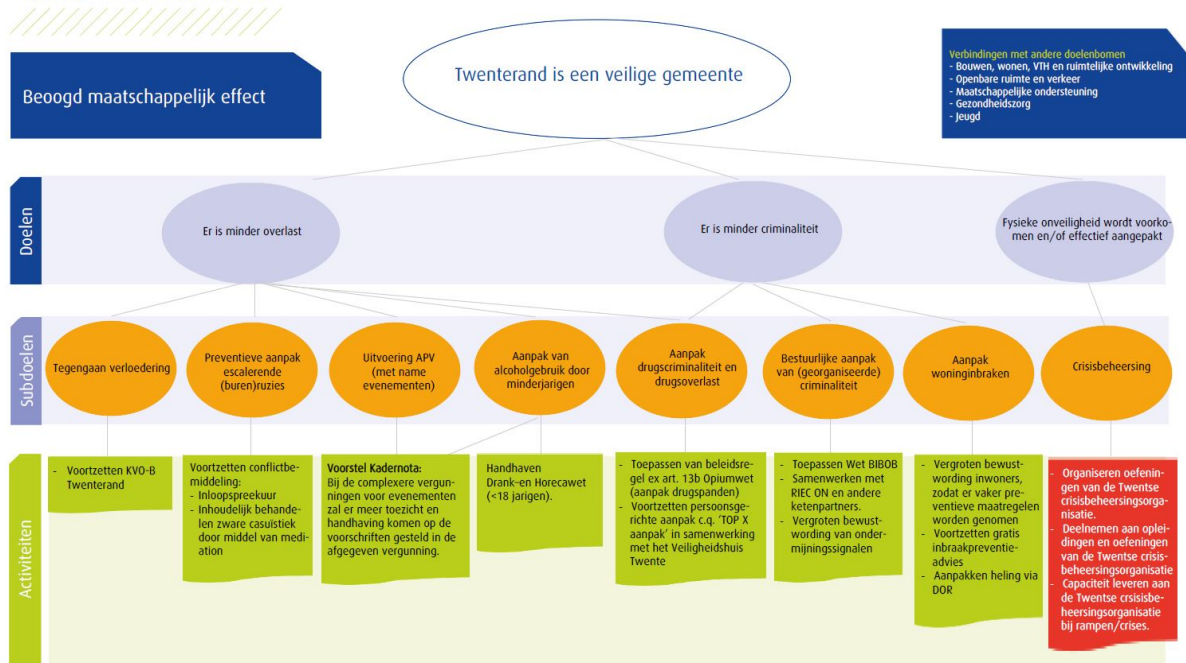
Onze ambities voor klimaat en duurzaamheid zijn in de agenda Duurzaamheid vastgelegd. Deze ambities en de ambitie uit het coalitieakkoord om tot de koplopergroep van de meest duurzame gemeenten te behoren leiden er toe dat we samen met inwoners en tal van maatschappelijke partners flink de schouders eronder moeten zetten. De gemeente krijgt vanuit de rijksoverheid een regierol bij de uitfasering van het gebruik van aardgas (warmtetransitie) en in regionale verband bij de lokale opwek van duurzame elektriciteit. Dit alles heeft ruimtelijk consequenties die in het Omgevingsbeleid een plek moeten krijgen. De veranderingen in het Omgevingsbeleid gaan niet alleen over deze nieuwe thema's maar ook over een andere rol en manier van werken van de gemeente door de komst van de nieuwe Omgevingswet.

De invoering van de Omgevingswet biedt mogelijkheden om procedures te vereenvoudigen en te versnellen. Dit vraagt een andere rol van de gemeente maar ook van de initiatiefnemer. De gemeente heeft de plicht om gemeentelijke beleidsplannen, regelgeving en digitale systemen aan te passen op de nieuwe wet. Initiatiefnemers worden zelf verantwoordelijk om draagvlak voor hun plan te organiseren. De gemeenteraad bepaalt de kaders voor het nieuwe omgevingsbeleid, de hoeveelheid regels en de bevoegdheidsverdeling tussen gemeenteraad en college. Met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners worden in 2020 via een participatieproces de kaders bepaald. De woningmarkt staat onder druk. We zien dat er in de kernen weer nieuwe woningen worden gebouwd. Inbreidingslocaties ontwikkelen we met prioriteit. We bevorderen de doorstroming door de uitgifte van startersleningen te continueren in 2020.

Doelenboom Openbare orde en veiligheid

Doelenboom

Openbare orde en veiligheid | 2020

Inhoudelijk perspectief

Overlast, onveiligheid en ondermijning door (georganiseerde) criminaliteit ontstaan daar waar de gelegenheid zich voordoet. Hoewel Twenterand nog steeds een leefbare en veilige gemeente is te noemen, is er momenteel te weinig toezicht- en handhavingcapaciteit om overlast, onveiligheid en ondermijning door (georganiseerde) criminaliteit te voorkomen / tegen te gaan. Op dit vlak loopt Twenterand achter ten opzichte van vergelijkbare gemeenten. Naast het uitbreiden van toezicht- en handhavingcapaciteit is het ook noodzakelijk om te investeren in bovenlokale samenwerking. Onveiligheid en (georganiseerde) criminaliteit stoppen immers niet bij de gemeentegrens.

Beoogd maatschappelijk effect

Twenterand is een veilige gemeente

Doel: Er is minder overlast

In het Integraal Veiligheidsbeleid 2017 - 2020 zijn een aantal speerpunten geformuleerd die moeten bijdragen aan het reduceren van criminaliteit en overlast. Op deze speerpunten wordt ingezet door een gerichte aanpak.

Doel: Er is minder criminaliteit

In het Integraal Veiligheidsbeleid 2017 - 2020 zijn een aantal speerpunten geformuleerd die moeten bijdragen aan het reduceren van criminaliteit en overlast. Op deze speerpunten wordt ingezet door een gerichte aanpak.

Doel: Fysieke onveiligheid wordt voorkomen en/of effectief aangepakt

Om fysieke onveiligheid te voorkomen en/of effectief te bestrijden is het noodzakelijk om te beschikken over een adequate organisatie op het gebied van rampenbestrijding/crisisbeheersing.

Subdoel: Tegengaan verloedering

Om te voorkomen dat de leefbaarheid en het gevoel van veiligheid worden aangetast, wordt ingezet op het tegengaan van fysieke verloedering.

Activiteiten

- Voortzetten KVO-B Twenterand

Subdoel: Preventieve aanpak escalerende (buren)ruzies

Escalerende (buren)ruzies hebben een negatief effect op de leefbaarheid en veiligheid van de woonomgeving. Met een preventieve aanpak (conflictbemiddeling) wordt ingezet op het voorkomen/tegengaan van escalatie.

Activiteiten

- Voortzetten conflictbemiddeling: inloopspreekuur en inhoudelijk behandelen zware casuïstiek door middel van mediation

Subdoel: Uitvoering APV

Activiteiten

- **VOORSTEL:** Bij de complexere vergunningen voor evenementen zal er meer toezicht en handhaving komen op de voorschriften gesteld in de afgegeven vergunning.

Evenementen vormen het grootste onderdeel van de gemeentelijke taken op het gebied van de APV. Omdat er niet alleen steeds meer evenementen worden georganiseerd, maar evenementen ook steeds groter en complexer worden is het noodzakelijk om meer te investeren in toezicht en handhaving op de voorschriften in de verleende vrijstellingen/(evenementen)vergunningen, omdat de ervaring heeft geleerd dat niet alle organisatoren van evenementen in Twenterand zich voldoende rekenschap geven van hun verantwoordelijkheid in relatie tot normconform gedrag.

Voor het totale Boa-toezicht is minimaal 3 fte's vereist (VNG- kengetal op basis van inwoners), maar er dient ook rekening te worden gehouden met het omvangrijk buitengebied van Twenterand, diverse vormen van ondermijning, combinatie met Drank- en Horecawet en de constante omvang van de werkvoorraad. Om daarnaast ook andere controlevormen (zoals op parkeren, Drank- en Horecawet, Wet op de kansspelen, en Afvalstoffenverordening, ondermijning) en hogere controlefrequenties, als ook duo-controles mogelijk te maken zijn 4 Boa-fte's wenselijk. Alleen dan kan het Boa-toezicht in relatie tot de werkvoorraad op orde worden gebracht. We stellen voor deze uitbreiding stapsgewijs door te voeren namelijk in 2020 2 extra Boa's (totaal 3) en in 2022 1 extra Boa (totaal 4).

Na toezicht volgt in veel gevallen een traject van handhaving in de vorm van aanschrijvingen of een bestuurlijke boete. Dat vergt juridische capaciteit. Daarnaast is juridische capaciteit nodig voor zaken in relatie tot de Opiumwet, Bibob, ondermijning en Drank- en Horecawet. Om de taakuitvoering compleet te maken is een juridisch medewerker bijzondere wetten (1 fte) nodig

Voorstel	i/s	jaar	Financieel
Toezicht en Handhaving APV en bijzondere wetten op het gewenste niveau brengen	s	2020	€ 110.000
	s	2021	€ 110.000
	s	2022	€ 165.000
	s	2023	€ 165.000

Subdoel: Aanpak alcoholgebruik door minderjarigen

Voor jongeren is alcohol extra schadelijk. Daarom zijn jongeren onder de 18 jaar strafbaar als ze alcohol bij zich hebben in het openbaar en mag aan minderjarigen ook geen alcohol worden verkocht. De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op en de handhaving van de naleving van geldende leeftijdsgrenzen en de vergunningsvoorwaarden voor de verkoop van alcohol. Voor de preventieve aanpak van alcoholgebruik wordt verwezen naar de doelenboom gezondheidszorg.

Activiteiten

- Handhaven Drank- en Horecawet (<18 jarigen).
- **VOORSTEL:** Bij de complexere vergunningen voor evenementen zal er meer toezicht en handhaving komen op de voorschriften gesteld in de afgegeven vergunning.

Evenementen vormen het grootste onderdeel van de gemeentelijke taken op het gebied van de APV. Omdat er niet alleen steeds meer evenementen worden georganiseerd, maar evenementen ook steeds groter en complexer worden is het noodzakelijk om meer te investeren in toezicht en handhaving op de voorschriften in de verleende vrijstellingen/(evenementen)vergunningen, omdat de ervaring heeft geleerd dat niet alle organisatoren van evenementen in Twenterand zich voldoende rekenschap geven van hun verantwoordelijkheid in relatie tot normconform gedrag.

Voor het totale Boa-toezicht is minimaal 3 fte's vereist (VNG- kengetal op basis van inwoners), maar er dient ook rekening te worden gehouden met het omvangrijk buitengebied van Twenterand, diverse vormen van ondermijning, combinatie met Drank- en Horecawet en de constante omvang van de werkvoorraad. Om daarnaast ook andere controlevormen (zoals op parkeren, Drank- en Horecawet, Wet op de kansspelen, en Afvalstoffenverordening, ondermijning) en hogere controlefrequenties, als ook duo-controles mogelijk te maken zijn 4 Boa-fte's wenselijk. Alleen dan kan het Boa-toezicht in relatie tot de werkvoorraad op orde worden gebracht. We stellen voor deze uitbreiding stapsgewijs door te voeren namelijk in 2020 2 extra Boa's (totaal 3) en in 2022 1 extra Boa (totaal 4).

Na toezicht volgt in veel gevallen een traject van handhaving in de vorm van aanschrijvingen of een bestuurlijke boete. Dat vergt juridische capaciteit. Daarnaast is juridische capaciteit nodig voor zaken in relatie tot de Opiumwet, Bibob, ondermijning en Drank- en Horecawet. Om de taakuitvoering compleet te maken is een juridisch medewerker bijzondere wetten (1 fte) nodig

Voorstel	i/s	jaar	Financieel
Toezicht en Handhaving APV en bijzondere wetten op het gewenste niveau brengen	s	2020	€ 110.000
	s	2021	€ 110.000
	s	2022	€ 165.000
	s	2023	€ 165.000

Subdoel: Aanpak drugscriminaliteit en drugsoverlast

De aanpak van drugscriminaliteit en drugsoverlast wordt onverminderd voortgezet. Het thema heeft prioriteit bij de politie en ook de gemeente Twenterand treedt handhavend op tegen drugscriminaliteit/overlast. Voor de preventieve/curatieve aanpak van drugsproblematiek wordt verwezen naar de doelenboom gezondheidszorg.

Activiteiten

- Toepassen van beleidsregel ex art. 13b Opiumwet (aanpak drugspanden)
- Voortzetten persoonsgerichte aanpak c.q. 'TOP X aanpak' in samenwerking met het Veiligheidshuis Twente

Subdoel: Bestuurlijke aanpak van (georganiseerde) criminaliteit

Vergunningen, subsidies, overheidsopdrachten en gangbare diensten van derden kunnen misbruikt worden voor fraude, witwassen of andere illegale praktijken. De gemeente Twenterand gaat dit actief tegen (o.a. op basis van de Wet BIBOB) in samenwerking met het Regionaal Informatie en Expertise Centrum Oost

Activiteiten

- Toepassen Wet BIBOB
- Samenwerken met RIEC ON en andere ketenpartners.
- Vergroten bewustwording van ondermijningssignalen

Subdoel: Aanpak woninginbraken

Omdat woninginbraken een grote impact hebben op het gevoel van (on)veiligheid wordt de (preventieve) aanpak van woninginbraken voortgezet.

Activiteiten

- Vergroten bewustwording inwoners, zodat er vaker preventieve maatregelen worden genomen
- Voortzetten gratis inbraakpreventie-advies
- Aanpakken heling via DOR

Subdoel: Crisisbeheersing

Het college van B en W is op grond van de Wet Veiligheidsregio's belast met de organisatie van de brandweerborging, de rampenbestrijding/crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening. Een groot aantal taken op dit terrein is op grond van deze wet overgedragen aan de Veiligheidsregio Twente.

Activiteiten

- Organiseren oefeningen van de Twentse crisisbeheersingsorganisatie.
- Deelnemen aan opleidingen en oefeningen van de Twentse crisisbeheersingsorganisatie
- Capaciteit leveren aan de Twentse crisisbeheersingsorganisatie bij rampen/crises

Metingen en verplichte indicatoren

Diefstal uit woningen (per 1.000 inwoners)
Verwijzingen Halt (per 10.000 jongeren 12-17 jaar)
Winkeldiefstal (per 1.000 inwoners)

Gewelds- en seksuele misdrijven (per 1.000 inwoners)
 Vernieling en misdrijven tegen de openbare orde (per 1.000 inwoners)

Beleidsdoelen	Begroot 2020	Begroot 2019	2018	2017	2016	Bron
Aanpak woninginbraken						
Woninginbraken	*	*	45	38	67	Politie
Geregistreerde diefstal van (brom/snor)fietsen in Twenterand	*	*	46	65	69	Politie
Bestuurlijke aanpak van (georganiseerde) criminaliteit						
Nieuwe BIBOB-onderzoeken	**	**	3	n.v.t.	n.v.t.	
Nieuwe indicatoren 2020 Uitvoeringsprogramma VTH						
Aantal te laat verleende vergunningen voor B of C evenementen	0	0				eigen gegevens
Aantal controles A/B-evenementen	30	30				eigen gegevens
Aantal controles C-evenementen	3	3				eigen gegevens
Aantal controles Drank- en Horecawet (leeftijdscontrole)	50	50				eigen gegevens
Aantal geïnde bestuurlijke boetes	6	6				eigen gegevens
Aantal behandelde klachten	80	80				eigen gegevens

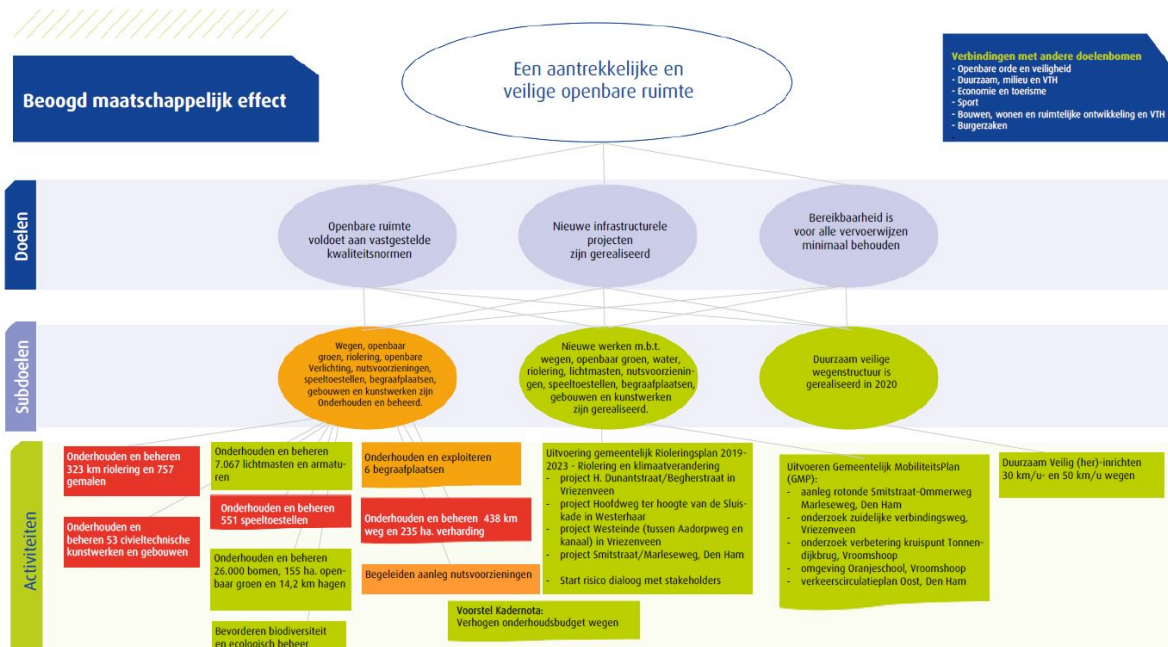
* zo min mogelijk

** Bibob onderzoeken zijn situationeel en daarom niet te plannen

Doelenboom Openbare ruimte en verkeer

Doelenboom

Openbare Ruimte en Verkeer | 2020

Inhoudelijk perspectief

Het coalitieakkoord 2018-2022 vermeldt, dat we de schade als gevolg van de klimaatverandering (hoosbuien en droogte) zoveel mogelijk proberen te beperken. Om in beeld te brengen wat de effecten van de klimaatverandering zijn is in 2019 een zgn. 'stresstest' uitgevoerd. Dat is gedaan in samenwerking met de andere Twentse gemeenten, het waterschap Vechtstromen en de provincie Overijssel. Gekeken is naar de effecten van meer neerslag, droogte en hitte. In 2020 gaan we met stakeholders bespreken, wat we kunnen doen en wie welke maatregel gaat uitvoeren. In 2020 werken we verder aan het oplossen van verkeersknelpunten. We bevorderen daarmee de verkeersveiligheid en een vlotte en soepele afwikkeling van het verkeer. Dat doen we op basis van de vastgestelde verkeersvisies per kern en de geprioriteerde maatregelenlijst.

Beoogd maatschappelijk effect

Een aantrekkelijke en veilige openbare ruimte

Doel: Openbare ruimte voldoet aan de vastgestelde kwaliteitsnormen

Per taakveld (openbaar groen, riolering enz.) is vastgelegd aan welke kwaliteitseisen het onderhoud en beheer moeten voldoen. De manier waarop dat is vastgelegd is een beleids-/beheerplan. Daarmee wordt duidelijkheid gegeven aan de gemeenteraad en aan inwoners.

Doel: Nieuwe infrastructurele werken zijn gerealiseerd

Per jaar wordt gekeken welke nieuwe infrastructurele werken worden gerealiseerd. Op basis van het beschikbare budget worden de hoogst geprioriteerde werken uitgevoerd.

Doel: Bereikbaarheid is voor alle vervoerswijzen minimaal behouden

Hiermee wordt bedoeld dat voor auto, fiets, trein en bus wordt geprobeerd het voorzieningenniveau minimaal op hetzelfde niveau te houden. Vooral voor bus en trein wordt geprobeerd dat middels overleg (ook in regionaal verband) te realiseren en mogelijk te verbeteren.

Subdoel: Wegen, openbaar groen, riolering, openbare verlichting, nutsvoorzieningen, speeltoestellen, begraafplaatsen en kunstwerken zijn onderhouden en beheerd

Om te kunnen voldoen aan de afgesproken kwaliteitseisen wordt het areaal wegen, openbaar groen, lichtmasten, speelterreinen en dergelijke deugdelijk onderhouden.

Activiteiten

- Onderhouden en beheren 323 km riolering en 757 gemalen
- Onderhouden en beheren 53 civieltechnische kunstwerken en gebouwen
- Onderhouden en beheren 7.067 lichtmasten en armaturen
- Onderhouden en beheren 551 speeltoestellen
- Onderhouden en beheren 26.000 bomen, 155 ha. openbaar groen en 14,2 km hagen
- Onderhouden en exploiteren 6 begraafplaatsen
- Onderhouden en beheren 438 km weg en 235 ha. verharding
- Bevorderen biodiversiteit en ecologisch beheer
- Begeleiden aanleg nutsvoorzieningen

Subdoel: Nieuwe werken m.b.t. wegen, openbaar groen, water, riolering, lichtmasten, nutsvoorzieningen, speeltoestellen, begraafplaatsen, en kunstwerken zijn gerealiseerd'

De uitvoering van nieuwe werken met betrekking tot deze taakvelden wordt uitgevoerd. Gedacht moet worden aan bijvoorbeeld renovatie van het openbaar groen, herinrichting van speelterreinen en vervanging van riolering. De rioleringsheffing wordt geïnd ter dekking van de kosten voor de inzameling en transport van afvalwater en voor de gemeentelijke taken op het gebied van grondwater en regenwater.

Activiteiten

- **Uitvoering gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2023 - Riolering en klimaatverandering (onderdeel Agenda Duurzaamheid 2018-2022)**
In 2020 gaan we de volgende verbeteringsprojecten uitvoeren, die zijn opgenomen in het Gemeentelijke Rioleringsplan 2019-2023. Het gaat om:
 - rioleringsproject H. Dunantstraat/Begherstraat in Vriezenveen
 - project Hoofdweg ter hoogte van de Sluiskade in Westerhaar.
 - rioleringsproject Westeinde (tussen Aadorpweg en kanaal) in vriezenveen
 - rioleringsproject Smitstraat/Marleseweg, den Ham
 In 2020 maken we een begin maken met de risico-dialoog. Dat gebeurt op basis van de resultaten van de stresstest, die in 2019 is uitgevoerd. Bij de risico-dialoog gaan we in overleg met onze stakeholders om te bepalen welke maatregelen we uitvoeren en wie waarvoor aan de lat staat.
- **VOORSTEL: Verhogen onderhoudsbudget wegen**
Verhogen onderhoudsbudget wegen

Uit de jaarlijkse inspectie van de wegen is gebleken dat het beschikbare budget voor onderhoud wegen (asfaltverharding en elementenverharding (klinkers, trottoirs)) ontoereikend is om de afgesproken (basis-)kwaliteit te realiseren. Er ontstaat steeds meer achterstallig onderhoud. Wanneer het onderhoud aan de asfaltwegen niet tijdig wordt uitgevoerd, vindt er kapitaalvernietiging plaats en veroorzaakt dit op termijn hoge investeringskosten. Dit is de reden waarom de asfaltwegen in het onderhoud zijn voorgetrokken ten opzichte van de elementenverharding. Geprobeerd is het achterstallig onderhoud aan asfaltwegen weg te werken, zodat daarna de focus verlegd kon worden naar onderhoud elementenverharding. Er treedt echter nu ook achterstallig onderhoud op bij dit type verharding. Met het huidige budget kan het achterstallig onderhoud zowel voor asfaltwegen als wegen en trottoirs voorzien van elementenverharding niet worden uitgevoerd. Om het achterstallig onderhoud weg te werken tot het afgesproken kwaliteitsniveau C is een verhoging van het jaarlijkse budget nodig van € 300.000.

Voorstel	i/s	jaar	Financiën
Verhogen onderhoudsbudget wegen	s	2020	€ 22.500 (kapitaallasten)
	s	2021	€ 44.600 (kapitaallasten)
	s	2022	€ 66.300 (kapitaallasten)
	s	2023	€ 87.700 (kapitaallasten)

Subdoel: Duurzaam veilige wegenstructuur is gerealiseerd in 2020

De wegen in beheer bij de gemeente worden Duurzaam Veilig ingericht. Dat betekent een inrichting afgestemd op de verschillende categorieën weggebruikers met een bepaald snelheidsregiem. Herinrichting wordt steeds in samenhang met rioleringswerkzaamheden uitgevoerd.

Activiteiten

- Uitvoeren Gemeentelijk Mobiliteits-Plan (GMP): Uitvoeren verkeersvisies diverse kernen**
 De maatregelen, die in 2020 worden uitgevoerd in het kader van de Verkeersvisies zijn:
 - aanleg rotonde Smitstraat - Ommerweg - Marleseweg, den Ham
 - onderzoek zuidelijke verbindingsweg te Vriezenveen
 - onderzoek verbetering kruispunt Tonnendijkbrug in Vroomshoop
 - omgeving Oranjeschool te Vroomshoop
 - verkeerscirculatieplan Oost in den Ham
 de financiële middelen hiervoor zijn al vastgelegd.
- Duurzaam Veilig (her-)inrichten 30 km/u en 50 km/u wegen**
 Wat betreft de inrichting wegen Duurzaam Veilig gaan we zowel 30 km/h-wegen als 50 km/u wegen (her-)inrichten. Voor de aanvullende 30 km/h-maatregelen is een (bestaand) budget beschikbaar van € 65.000. Het geld voor de maatregelen voor de 50 km/h-wegen komt beschikbaar via het Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) vanwege een gecombineerde aanpak.

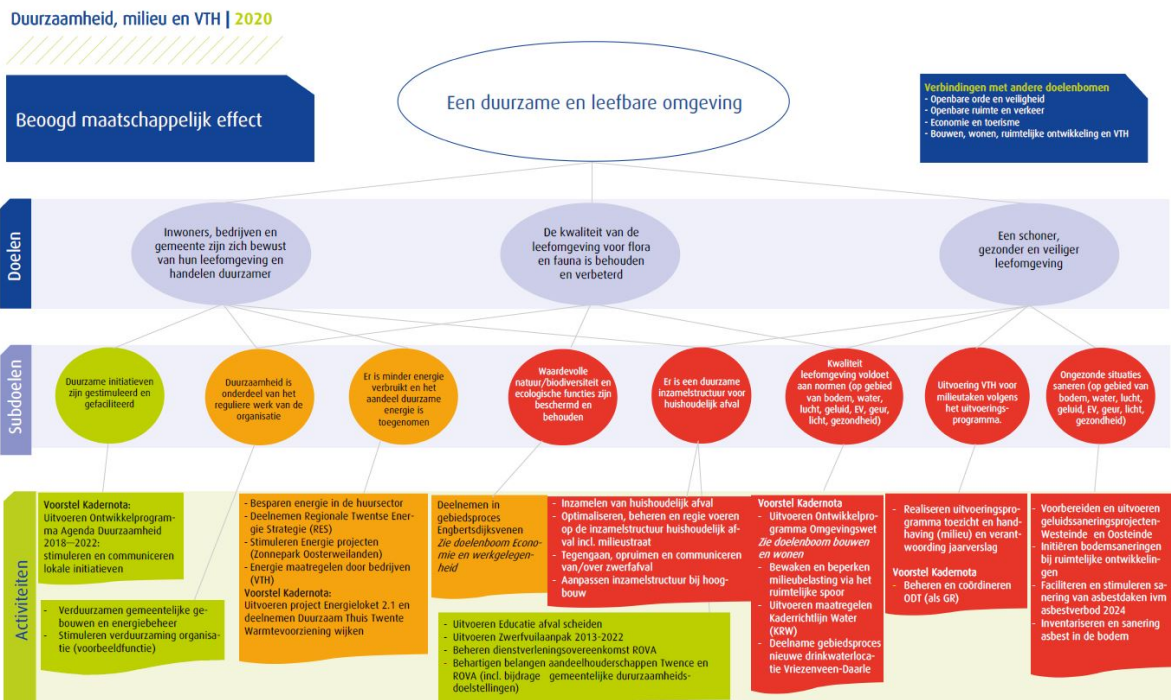
Metingen

Beleidsdoelen	Begroot 2020	Begroot 2019	2018	2017	2016	Bron
Openbaar groen is onderhouden en beheerd						
Totaal M2 ingezaaide wegberm	10.000	11.000	27.000	2.500		Eigen gegevens
Aantallen aangeplante vrucht en drachtbomen	40	40	96	69		Eigen gegevens
Nieuwe metingen 2020						
verkeersongevallen waarbij doden zijn gevallen	0	0	0*	0	6	BLIQ verkeersveiligheid
verkeersongevallen met gewonden	0	0	6*	26	21	BLIQ verkeersveiligheid
verkeersongevallen	0	0	99*	147	197	BLIQ verkeersveiligheid

* tot en met Q2 2018

Doelenboom Duurzaamheid, milieu en VTH

Doelenboom

Inhoudelijk perspectief

Agenda Duurzaam Twenterand

De basis voor de gemeentelijke inzet op duurzaamheid is de vastgestelde Agenda Duurzaamheid. In deze agenda werken wij met focus op de thema's Energietransitie, Circulaire Economie en Klimaatadaptatie, samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Dit doen we via uitvoeringsmaatregelen die we samen met deze partners hebben bepaald en hebben vastgelegd in het werkprogramma. Het coalitie akkoord spreekt zelfs van de ambitie om in de kopgroep te komen van de 'duurzaamste gemeenten in Nederland'. Met de opbrengst van het Zonnepark Oosterweilanden wordt een duurzaamheidsfonds ingericht dat vanaf 2021 kan dienen als vliegwiel voor nieuwe lokale duurzaamheidsinitiatieven.

Energietransitie

De nieuwe taken uit het (ontwerp) Klimaatakkoord leiden tot nieuwe uitvoeringslasten (extra capaciteitsbehoefte) bij gemeenten. Hoe gemeenten hiervoor worden gecompenseerd is momenteel nog in onderzoek. Het wettelijk kader wordt gevormd door de klimaatwet, die voorjaar 2019 voorligt bij de Eerste Kamer.

Circulaire economie

De gemeente Twenterand werkt toe naar een circulaire economie in 2050. Als tussen doel streven we er naar om in 2030 50 procent minder primaire grondstoffen te gebruiken. Dit doen we o.a. door de inzamelstructuur doorlopend te blijven verbeteren om zo onze doelstelling van 30 kilogram in 2025 te behalen. In onze eigen bedrijfsvoering en in de samenwerking met onze ondernemers en maatschappelijke partners zetten we stappen richting 100 procent circulair inkopen.

Omgevingsbeleid

De nieuwe thema's (energie, warmte en klimaatadaptatie) moeten een plek krijgen in het omgevingsbeleid van de gemeente. De ruimtelijke afwegingen die met de RES en andere opgaven samenhangen vragen om democratische besluitvorming van gemeenten, provincies, waterschappen en Rijk. Uiteindelijk besluiten raads- en statenleden over de ruimtelijke consequenties van de Regionale Energie Strategie Twente via het Omgevingsbeleid en de daarbij horende Omgevingsprogramma's en Omgevingsplannen.

Omgevingsdienst Twente (ODT)

Per 1 januari 2019 zijn alle milieutaken en bijbehorende capaciteit overgedragen aan de Omgevingsdienst Twente. Twenterand heeft naast de Basistaken ook de alle overige milieutaken overgedragen aan de ODT. Na de start van de Omgevingsdienst is er sprake van een verschuiving van taken van een aantal gemeenten en wordt in 2020 een nieuw risicomodel voor de wettelijke prioritering van toezichtstaken aangeschaft.

Beoogd maatschappelijk effect

Een duurzame en leefbare omgeving

Doel: Inwoners, bedrijven en gemeente zijn zich bewust van hun leefomgeving en handelen duurzamer

Onder duurzaamheid verstaan we het verbeteren van de balans tussen sociale, ecologische en economische ontwikkeling, waar bij ook effecten voor toekomstige generaties en effecten elders ter wereld worden meegenomen.

Doel: De kwaliteit van de leefomgeving voor flora en fauna is behouden en verbeterd

Dit doel van het milieubeleid is het borgen van de juiste ecologische voorwaarden voor natuur en biodiversiteit.

Doel: Er is een schoner, gezonder en veiliger leefomgeving voor mensen

Het gaat hier om het bewaken en verbeteren van de leefomgevingskwaliteit voor bewoners.

Subdoel: Duurzame initiatieven zijn gestimuleerd en gefaciliteerd (onderdeel agenda duurzaamheid 2018-2022)

Initiatieven vanuit de samenleving die duurzaamheid bevorderen door op te treden als coach en door ondersteuning. Hierbij is vooral belangrijk om partijen met elkaar in contact te brengen (makelaarsrol). Communicatie is hierbij belangrijk.

Activiteiten

- **VOORSTEL: Uitvoeren Agenda Duurzaamheid 2018—2022**

De Agenda Duurzaam Twenterand is vastgesteld op 2 oktober 2018. Het Koersdocument Agenda Duurzaam Twenterand geeft voor de thema's Circulaire economie, Energietransitie en Klimaatadaptatie, de doelen, ambities en uitvoeringsmaatregelen voor de komende jaren. Activiteiten op het gebied van energie, de verduurzaming van de organisatie, afvalscheiding en klimaatverandering zijn onderdeel van het (ontwikkelprogramma) Agenda duurzaamheid 2018-2022. Voor het stimuleren en communiceren van lokale initiatieven stellen we voor om hetzelfde budget als in 2019 ter beschikking te stellen.

Voorstel	i/s	jaar	Financiën
Stimuleren en communiceren lokale initiatieven Uitvoeren Agenda Duurzaamheid 2018 - 2022	i		€ 10.000 (dekking reserve coalitieakkoord)

Subdoel: Duurzaamheid is onderdeel van het reguliere werk van de organisatie (onderdeel van de agenda Duurzaamheid 2018-2022).

Bij alle werkzaamheden die de gemeente doet wordt duurzaamheid afgewogen.

Activiteiten

- **ONTWIKKELING: Verduurzamen Gemeentelijke gebouwen en energiebeheer**
Verduurzamen gemeentelijke gebouwen en energiebeheer

In de agenda duurzaamheid is uitgesproken dat Twenterand een ambitie heeft om haar gemeentelijke gebouwen te verduurzamen*. In de te ontwikkelen strategie gemeentelijk vastgoed wordt een paragraaf duurzaamheid opgenomen.

*De ambitie voor een energie neutrale gebouwde omgeving in 2050 vertalen we voor onze eigen gemeentelijke gebouwen door te beginnen met 4 gemeentelijke pilotpanden; gemeentehuis, gemeentewerf, sportzaal Weemelanden en sportzaal de Beukenhage. We brengen de nodige maatregelen voor deze objecten in kaart om in 2040 energieneutraal te zijn.

- **ONTWIKKELING: Stimuleren verduurzaming organisatie (voorbeeldfunctie)**

Circulair inkopen en aanbesteden

Het onderwerp Circulaire economie is een van de 3 actielijnen van de Agenda Duurzaamheid. Twenterand onderschrijft de landelijke ambitie tot 50% minder primair grondstoffengebruik in 2030 en in 2050 100% circulair. In de transitie agenda circulaire economie van de Rijksoverheid is afgesproken dat alle bouwopdrachten van de overheid in 2023 circulair worden uitgevoerd. Deze opgave pakken we regionaal op binnen de "coalition of the willing" MDA (milieu, duurzaamheid en afval) en de 4e actielijn van de Agenda van Twente (circulaire economie en duurzaamheid). Een werkgroep circulaire economie is bezig deze opdracht te verkennen. Wij willen als gemeente het goede voorbeeld geven en daarbij ook gebruik maken van de netwerken van onze ondernemers. We werken aan verdere concretisering van deze actielijn.

Subdoel: Er is minder energie verbruikt en het aandeel duurzame energie is toegenomen (onderdeel agenda Duurzaamheid 2018-2022).

Duurzame energie is energie afkomstig van hernieuwbare bronnen zoals zon, biomassa en wind.

Activiteiten

- **VOORSTEL: Uitvoeren project Energieloket en deelnemen Duurzaam Thuis Twente**

Bijdrage Duurzaam Thuis Twente

Voor de particuliere woningeigenaren is de inzet van het Energieloket (via de wooncoaches van Duurzaam (t)huis Twente) onmisbaar. Er moet een onafhankelijk (regionaal) energieloket zijn onder verantwoordelijkheid van de gemeente die kan ondersteunen in de wijkgerichte aanpak. De subsidie van de Provincie voor het energieloket loopt eind 2019 af. Voortzetting van de inzet van de vrijwillige wooncoaches van DTT voor de informatie en advisering van particuliere woningeigenaren is gewenst. Mogelijk komen hiervoor opnieuw financiële middelen vrij van de provincie. Voorlopig wordt een budget opgevoerd voor het continueren van het Energieloket via DTT.

Voorstel	i/s	Financiën
Bijdrage Duurzaam Thuis Twente	i	€ 22.000 (dekking reserve coalitie akkoord)

- **Besparen energie in de huursector**

- **ONTWIKKELING: Deelnemen regionale Energiestrategie Twente**

Nederland is ingedeeld in 30 energieregio's. Elke gemeente, provincie en waterschap werkt binnen deze regio's samen met stakeholders (zoals netbeheerders, bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners) aan een Regionale Energiestrategie (RES).

Twenterand neemt deel in de Energieregio Twente. De samenwerking in de regio voor de energietransitie zal ook de komende jaren een uitvoeringsorganisatie vragen. De VNG heeft in relatie tot het klimaatakkoord de randvoorwaarde gesteld dat gemeenten worden gecompenseerd voor de extra uitvoeringslasten. Op dit moment is nog onduidelijk hoeveel rijksmiddelen beschikbaar komen.

- **ONTWIKKELING: Stimuleren Energie projecten (duurzaamheidsfonds Zonnepark Oosterweilanden)**

Instellen Duurzaamheidsfonds opbrengsten zonnepark

Met het raadsbesluit 15 mei 2018 over de exploitatievorm van het zonnepark Oosterweilanden is besloten om de netto opbrengsten uit het zonnepark te laten fungeren als vliegwiel voor het realiseren van onze duurzaamheidsambities. De aandeelhoudersvergadering van Zonnepark Oosterweilanden B.V. bepaalt jaarlijks de hoogte van dividenduitkering en keert deze vervolgens uit aan de gemeente Twenterand. Op basis van het raadsbesluit d.d. 15 mei 2018 wordt deze uitkering in een nog te vormen duurzaamheidsreserve gestort.

In 2021 wordt de eerste dividenduitkering van het zonnepark Oosterweilanden B.V. verwacht. De hoogte van dividenduitkering van het zonnepark is nog niet bekend. De storting van de opbrengst en uitnames uit de duurzaamheidsreserve zijn budgetneutraal.

- **ONTWIKKELING: Energie maatregelen door bedrijven (VTH)**

Vanaf 1 juli 2019 geldt de informatieplicht energiebesparing voor bedrijven die meer dan 50.000 kWh of meer dan 25.000 m³ aardgas gebruiken. Zij hebben een energiebesparingsplicht. Samen met de ODT willen wij inzetten op informeren van onze ondernemers. We ondersteunen lokale initiatieven van ondernemersverenigingen (project duurzame bedrijventerreinen) en zon op dak, o.a. via ondernemersfonds. Dit wordt uit bestaande budgetten betaald.

- **VOORSTEL: Warmtevoorziening wijken**

Warmteplan

Elke gemeente wordt geacht uiterlijk in 2021 een warmtetransitievisie (warmteplan) hebben, waarin de gemeente aangeeft wanneer welke wijk van het aardgas af gaat en wat mogelijke oplossingen zijn. Dit doen we samen met de netbeheerders, de woningcorporatie Mijande en anderen. Na de start in 2019 wordt in 2020 het Warmteplan Twenterand uitgewerkt, en opgesteld. Voor externe kosten voor planontwikkeling en participatie vragen wij een budget van € 30.000. Doel is besluitvorming in de gemeenteraad uiterlijk eind 2021. Het warmteplan dient als input voor de gemeentelijke omgevingsvisie.

Voorstel	i/s	Financiën
Warmteplan	i	€ 30.000 (dekking ARR)

Wijkuitvoeringsplannen

Uit het warmteplan kan volgen dat een aantal wijken vóór 2030 van het aardgas af kan gaan. Voor deze wijken moet het wijkuitvoeringsplan ook in 2021 gereed zijn. We sluiten aan bij kansen die zich voordoen en zoeken daarbij verbinding met andere opgaven. Uitvoeringskosten liggen op het vlak van regievoeren, (co)financiering en het organiseren van personele inzet voor een wijkaanpak. Deze zijn op dit moment totaal onduidelijk en daarom PM. Eventuele financiële consequenties worden meegenomen bij de opstelling van de begroting.

Voorstel	i/s	Financiën
Wijkuitvoeringsplannen	s	PM

Subdoel: Waardevolle natuur/biodiversiteit en ecologische functies zijn beschermd en behouden

Waardevolle natuur is natuur met een beschermde status zoals Natura 2000. Biodiversiteit is het totaal van alle soorten planten en dieren. Ecologische functies zijn functies zoals de zuiverende functie van de natuur en de voedselproducerende functie van de natuur.

Activiteiten

- **ONTWIKKELING Deelnemen in gebiedsproces EBDV**
Meekoppelkansen Engbertsdijksvenen gaan over kansen op het gebied van recreatie en toerisme en routes, natuurbelevingscentrum en landbouw. De activiteiten worden beschreven in de doelenboom Economie en werkgelegenheid (Ontwikkelprogramma Platteland).

Subdoel: Er is een duurzame inzamelstructuur voor huishoudelijk afval (onderdeel Agenda duurzaamheid 2018-2022)

De gemeente heeft vanuit de Wet Milieubeheer de zorgplicht voor de verwijdering en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. De inzameling van bedrijfsafval valt hier niet onder. De afvalstoffenheffing wordt geïnd ter dekking van de kosten voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval.

Activiteiten

- Inzamelen van huishoudelijk afval
- **ONTWIKKELING: Optimaliseren, beheren en regie voeren op de inzamelstructuur huishoudelijk afval incl. milieustraat**
In 2018 en 2019 is onderzoek gedaan naar de herijking van afvalbeleid. De gewenste aanpassingen in de inzamelstructuur zullen in 2020 doorgevoerd worden.
- Tegengaan, opruimen en communiceren van/over zwerfafval
- Aanpassen inzamelstructuur bij hoogbouw
- Uitvoeren Educatie afval scheiden
- Uitvoeren Zwerfvuilaanpak 2013-2022
- Beheren dienstverleningsovereenkomst ROVA
- Behartigen belangen aandeelhouderschappen Twence en ROVA (incl. bijdrage gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen)

Subdoel: Kwaliteit leefomgeving voldoet aan normen (op gebied van bodem, water, lucht, geluid, externe veiligheid (EV), geur, licht, gezondheid)

Voor dit subdoel is het ruimtelijk beleid en het opnemen van milieubeleid in een integrale en gebiedsgerichte benadering van de leefomgeving belangrijk.

Activiteiten

- **NIEUW Uitvoeren Ontwikkelprogramma Omgevingswet**
Zie Doelenboom Bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en VTH
- Bewaken en beperken milieubelasting via het ruimtelijke spoor
- Uitvoeren maatregelen Kaderrichtlijn Water (KRW)

- Deelname gebiedsproces nieuwe drinkwaterlocatie Vriezenveen-Daarle

Subdoel: Uitvoering VTH voor milieutaken volgens het uitvoeringsprogramma

Om een veilig leefklimaat te bereiken zetten we in op een goede uitvoering van de Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. Dit geldt ook voor het saneren van situaties.

Activiteiten

- Realiseren uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving en verantwoording jaarverslag
- **VOORSTEL: Beheren en coördineren ODT (als GR)**
Nieuwe verdeelsleutel kosten ODT
Met ingang van 2020 komt er een andere verdeelsleutel voor de overheadkosten van de ODT voor de gemeenten. Dit is voor de gemeente Twenterand een nadeel.

Voorstel	i/s	jaar	Financiën
Nieuwe verdeelsleutel kosten ODT	i	2020	€91.000 (dekking ARR)
	i	2021	€ 98.000 (dekking ARR)

Model Risico-analyse VTH

Op basis van wetgeving moeten ook risico-analyses voor vergunningverlening uitgevoerd worden. We stellen voor om deel te nemen aan een provinciaal traject voor de aanschaf van een nieuwe VTH risicomodel. Dit om kosten te besparen en een zo groot mogelijke uniformiteit te realiseren.

Voorstel	i/s	jaar	Financiën
Model Risico-analyse VTH	i	2020	€ 20.000 (dekking ARR)

Subdoel: Ongezonde situaties saneren (op gebied van bodem, water, lucht, geluid, externe veiligheid (EV), geur, licht, gezondheid)

Ongezonde situaties waar de kwaliteit van de leefomgeving onder de norm is, moeten verbeterd worden. Waterkwaliteit (waterkwantiteit staat bij doelenboom openbare ruimte en verkeer) slaat op de hoeveelheid schadelijke stoffen en organismen in het water. Externe veiligheid: beheersing van risico's door opslag en transport van gevaarlijke stoffen. De normen voor milieukwaliteit zijn opgenomen in verschillende wetten. Vanaf 2024 zijn asbestdaken in Nederland verboden. Particulieren, bedrijven en (overheids)instellingen mogen in 2024 geen asbestdaken meer bezitten. Vanaf dan is de gemeente verantwoordelijk voor toezicht en handhaving.

Activiteiten

- **ONTWIKKELING: Voorbereiden en uitvoeren geluidssaneringsprojecten**
In 2018 is het (derde en laatste) saneringsproject (Hammerweg in Vriezenveen) aangemeld. Vanaf 2021 gelden zwaardere eisen om in aanmerking te komen voor subsidie. De uitvoering van dit project loopt door tot in 2020 (via de ODT).
- Initiëren bodemsaneringen bij ruimtelijke ontwikkelingen

- Inventariseren en sanering asbest in de bodem

Metingen

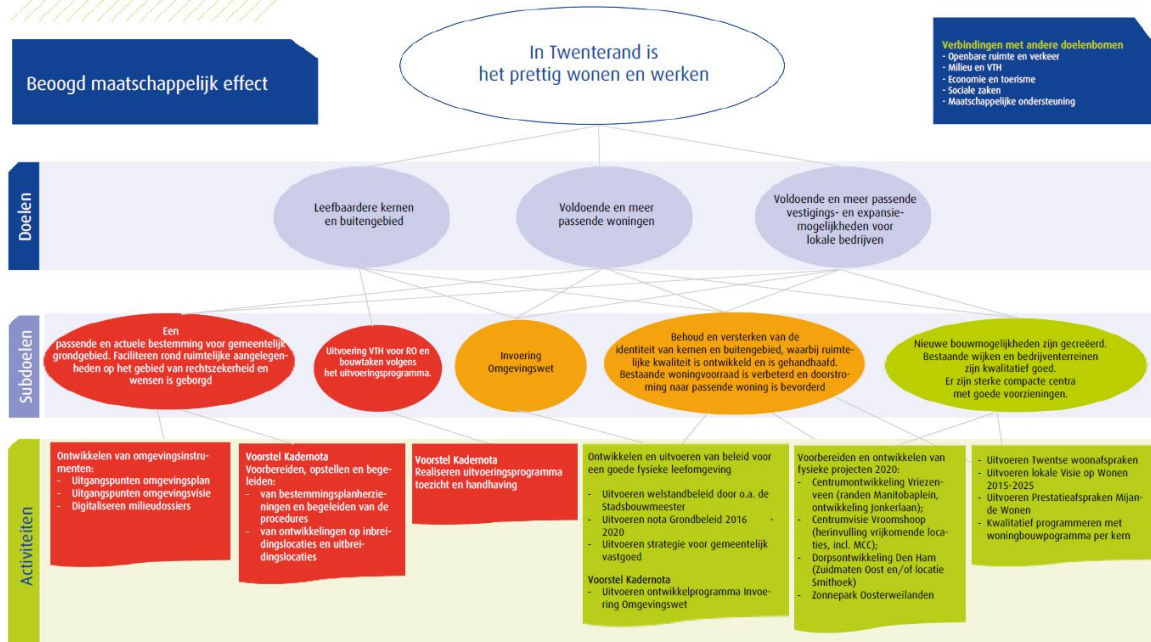
Beleidsdoelen	Begroot 2020	Begroot 2019	2018	2017	2016	Bron
Er is een duurzame inzamelstructuur voor huishoudelijk afval						
Kg restafval per inwoner	*	*	76	75	76	Waarstaatjegemeente.nl / grondstoffenmonitor
Er is minder energie verbruikt en het aandeel duurzame energie is toegenomen.						
% Hernieuwbare energie	20%	****	-**	7,4% / 12,5% ***	6,5 % / 11,5 % ***	Waarstaatjegemeente.nl / Klimaat monitor.databank.nl
Totaal bekend energiegebruik (TJ)	****	****	-**	2284	2307 TJ	Klimaatmonitor.databank.nl
Ongezonde situaties saneren						
m ² asbestverdachte daken	****	****	49 ha	52 ha	56 ha	Reedaar
Nieuwe indicatoren 2020 Uitvoeringsprogramma VTH						
Realiseren Uitvoeringsprogramma	100%	100%				eigen gegevens
aantal controles bedrijven met aandacht op	75	75				eigen gegevens
Aantal bestuurlijke (her)controles milieu in handhavingssfeer	50	50				eigen gegevens

- * ambitie 30kg restafval in 2025
- ** deze gegevens zijn nog niet beschikbaar
- *** hernieuwbare energie inclusief toedeling vanuit Twence
- **** streven naar 20% duurzame opwek in 2020
- ***** energieneutraal in 2050
- ***** 70% (van alle daken (560ha) gesaneerd in 2022 (coalitieakkoord)

Doelenboom Bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en VTH

Doelenboom

Bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en VTH | 2020

Inhoudelijk perspectief

Uitvoering toezicht en handhaving Ruimtelijke Ordening en bouwtaken

Jaarlijks wordt een Uitvoeringsprogramma VTH fysieke leefomgeving opgesteld en na afloop geëvalueerd. Hieruit bleken er risico's te zijn op het gebied ruimtelijke ordening en bouwen. Het betreffen bestuurlijke, beleidsmatige en technische risico's. Deze risico's worden in 2019 beperkt door het team Omgeving structureel te versterken.

Omgevingswet

De omgevingswet heeft grote gevolgen voor de werkwijze binnen het ruimtelijk domein. De doelstellingen van de Omgevingswet betekenen een andere manier van werken met een integrale benadering van de leefomgeving, meer bestuurlijke afwegingsruimte, een andere relatie met de inwoners, een intensivering van de samenwerking met medeoverheden en een grote digitaliseringsopgave. Dit heeft grote gevolgen voor het beschikbare instrumentarium (omgevingsvisie, -plan, en programma), de organisatie en werkwijze en de digitale wijze van werken.

Voorbereiden en ontwikkelen fysieke projecten

Het aanbod van de woningmarkt staat onder druk. Inbreidingslocaties Smithoek en Mozaïek worden met prioriteit ontwikkeld. Allerlei ruimtelijke ontwikkelingen zoals de centrumontwikkelingen Vriezenveen en Vroomshoop, Vitaal Sportpark en nieuwe ontwikkelingen door het aantrekken van de economie vragen een grotere inzet op het gebied van ruimtelijke ordening van onze organisatie.

Strategie Gemeentelijk vastgoed

In de tweede helft van 2019 is een nieuwe Strategie voor het gemeentelijke vastgoed vastgesteld. In 2020 wordt gestart met de uitvoering daarvan.

Beoogd maatschappelijk effect

In Twenterand is het prettig wonen en werken

Doel: Leefbaardere kernen en buitengebied

De doelen worden bereikt door keuzes te maken richting het mogelijk maken van maatschappelijke ontwikkelingen waarbij tevens sprake is van 'een goede ruimtelijke ordening' en een 'goede fysieke leefomgeving'. We streven naar het bevorderen van een duurzame ruimtelijke kwaliteit in een

dynamische omgeving. Bij het bereiken van leefbare kernen en buitengebied gaat het om de kwaliteit van de leefomgeving: ruimte scheppen, maar ook het gebruik van maatschappelijke functies afwegen.

Doel: Voldoende en meer passende woningen

De doelen worden bereikt door keuzes te maken richting het mogelijk maken van maatschappelijke ontwikkelingen waarbij tevens sprake is van ‘een goede ruimtelijke ordening’ en een ‘goede fysieke leefomgeving’. We streven naar het bevorderen van een duurzame ruimtelijke kwaliteit in een dynamische omgeving. Bij het bereiken van leefbare kernen en buitengebied gaat het om de kwaliteit van de leefomgeving: ruimte scheppen, maar ook het gebruik van maatschappelijke functies afwegen.

Doel: Voldoende en meer passende vestigings- en expansiemogelijkheden voor lokale bedrijven

De doelen worden bereikt door keuzes te maken richting het mogelijk maken van maatschappelijke ontwikkelingen waarbij tevens sprake is van ‘een goede ruimtelijke ordening’ en een ‘goede fysieke leefomgeving’. We streven naar het bevorderen van een duurzame ruimtelijke kwaliteit in een dynamische omgeving. Bij het bereiken van leefbare kernen en buitengebied gaat het om de kwaliteit van de leefomgeving: ruimte scheppen, maar ook het gebruik van maatschappelijke functies afwegen.

Subdoel : Een passende en actuele bestemming voor gemeentelijk grondgebied. Faciliteren rond ruimtelijke aangelegenheden op het gebied van rechtszekerheid en wensen is geborgd

Dit vloeit voort uit de Wet ruimtelijke ordening artikel 3.1. Het doel is om gewenste ontwikkelingen te begeleiden bij het opstellen van (voor(ontwerp)-) bestemmingsplannen en initiatiefnemers te begeleiden bij hun plannen.

Activiteiten

- Ontwikkelen van omgevingsinstrumenten: Uitgangspunten omgevingsplan, Uitgangspunten omgevingsvisie, Digitaliseren milieudossiers
- **VOORSTEL: Voorbereiden, opstellen en begeleiden: van bestemmingsplanherzieningen en begeleiden van de procedures, van ontwikkelingen op inbreidingslocaties en uitbreidingslocaties**

Capaciteit RO op orde brengen vanwege nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen
 Om de wettelijke taken en lokale ambities te realiseren is het noodzakelijk de capaciteit RO in balans te brengen met de werkvoorraad. Door nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen (Smithoek, Mozaiek, Vitaal Sportpark, Centrumontwikkelingen Vriezenveen en Vroomshoop en de voorbereiding op de Omgevingswet) is de capaciteit niet in balans. De noodzaak daartoe wordt ook versterkt nu in relatie tot het erventransitiebeleid 'ervencoaches' worden ingezet en een 'bedrijvencontactfunctionaris' is aangesteld. Verwacht mag worden dat de gemeente Twenterand hier het nodige informatie brengt maar ook werkzaamheden ophaalt. Met 1 fte juridisch beleidsmedewerker RO kan de capaciteit in relatie tot de werkvoorraad op orde worden gebracht. De uitbreiding vergt structureel ca. € 80.000. Dekking vindt plaats uit grondbedrijf. Hierbij wordt een risico gelopen dat bij minder geplande werkzaamheden er geen dekking is.

Voorstel	i/s	jaar	Financiën
Capaciteit RO op orde brengen vanwege nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen	s	2020	€ 80.000 (dekking uit grondbedrijf)
	s	2021	€ 80.000 (dekking uit grondbedrijf)
	s	2022	€ 80.000 (dekking uit grondbedrijf)
	s	2023	€ 80.000 (dekking uit grondbedrijf)

Subdoel: Uitvoering VTH voor RO en bouwtaken volgens het uitvoeringsprogramma

De inzet van deze instrumenten dragen bij aan een veilige en gezonde leefomgeving. Een deel van de regelgeving vloeit voort uit de provinciale omgevingsvisie en de omgevingsverordening. Deze stellen op diverse ruimtelijke ordeningsaspecten eisen aan de inhoud van Twenterandse (bestemmings)plannen, vergunningen en op de toezicht en handhaving. De doelen worden tevens bereikt door in te zetten op tijdige afhandeling van aanvragen en meldingen. Vanuit de gemeenteraad is de wens geuit om meer controles van niet verplicht wettelijke taken uit te voeren op het gebied van onder andere excessenbeleid en detailhandel. De gemeente Twenterand heeft echter beperkt capaciteit op het gebied van toezicht en handhaving. In het kader van interbestuurlijk toezicht (IBT)provincie)) moet primair ingezet worden op verplicht wettelijke taken. Daarom moeten er prioriteiten worden gesteld in de wensen van de gemeenteraad met betrekking tot niet verplicht wettelijke (lokale) taken.

Activiteiten

- **VOORSTEL: Realiseren uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving en verantwoording jaarverslag**

Uitvoering toezichtstaken RO en bouw op het gewenste niveau brengen

In het gemeentelijk jaarverslag 2018 is vastgesteld dat het toezicht op de Ruimtelijke Ordening en bouwtaken achter is gebleven ten opzichte van het geplande/gewenste niveau van het Uitvoeringsprogramma VTH fysieke leefomgeving. In het Uitvoeringsprogramma VTH fysiek leefomgeving 2019 is het ambitieniveau voor de uitvoering van deze taken op hetzelfde niveau als in 2018 vastgesteld.

Het (Provinciaal) Inter Bestuurlijk Toezicht-oordeel Wabo 2019 (d.d. 16-4-'19) geeft als verbeterpunt: 'Breng de capaciteit voor bouw/ruimtelijke ontwikkeling volledig op orde en geef in het bestuurlijk besluit zo nodig aan wat de benodigde keuzes en consequenties zijn van (on)voldoende capaciteit'. Wij stellen voor om de uitvoering van de VTH taken voor RO en Bouwen op het gewenste niveau te brengen. Met 1 fte RO-toezicht kan de capaciteit in relatie tot de werkvoorraad op orde worden gebracht. De uitbreiding vergt structureel ca.1 ft € 70.000

Voorstel	S/l	jaar	Financiën
Uitvoering toezichtstaken RO en bouw op het gewenste niveau brengen	s	2020	€ 70.000
	s	2021	€ 70.000
	s	2022	€ 70.000
	s	2023	€ 70.000

Subdoel: Facilitering rond ruimtelijke aangelegenheden op het gebied van rechtszekerheid en wensen is geborgd

De overheid moet haar besluiten zó formuleren dat de inwoner precies weet waar hij aan toe is of wat de overheid van hem verlangt. Dat is voor de fysieke leefomgeving gewaarborgd door bestemmingsplannen. Een bestemmingsplan is het enige plan dat rechtstreeks bindend is voor iedereen, dus voor inwoners, bedrijven, instellingen én overheden. Voorafgaand aan een vastgesteld bestemmingsplan volgt een uitgebreide procedure, tevens zijn er mogelijkheden voor het geven van zienswijzen en/of bezwaren. De belangen van diverse thema's (bijvoorbeeld archeologie, geluid, bodem, milieu, ruimtelijke kwaliteit) worden integraal afgewogen. De gemeente begeleidt deze processen. Wanneer het ons grondbeleid raakt, is de daarvoor geldende randvoorwaarde dat we dit via faciliterend grondbeleid realiseren.

Subdoel: Invoering Omgevingswet

De aanleiding voor de Omgevingswet is te vinden in onze samenleving: de behoefte aan eenvoudigere regelgeving, meer inzichtelijkheid en samenhang, meer afwegingsruimte en toch een goede bescherming van onze leefomgeving. In die zin is de Omgevingswet geen ontwikkeling an sich, maar een set regels, instrumenten en cultuurtransitie als gevolg van ontwikkelingen.

Denk aan de toenemende digitalisering, klimaatverandering, demografische verschuivingen, de steeds mondigere samenleving, etc. Als beleid succesvol wil zijn, dan houdt men het best rekening met die globale ontwikkelingen. Maatschappelijke ontwikkelingen en hun impact op de fysieke leefomgeving zijn immers niet los te zien van de veranderingen op wereldschaal.

In die zin is de Omgevingswet dus een welkom hulpmiddel waarmee we vorm kunnen geven aan ontwikkelingen.

Activiteiten

- **VOORSTEL: Uitvoeren ontwikkelprogramma implementatie Omgevingswet**

De voorbereiding op de Omgevingswet gebeurt aan de hand van de hoofdthema's met onderstaande activiteiten.

Beleidsvernieuwing/Instrumentarium

De kaders voor de nieuwe omgevingsvisie en het omgevingsplan worden in samenspraak met de raad bepaald. Een plan van aanpak voor de nieuwe omgevingsvisie wordt ontwikkeld. In dit plan van aanpak wordt beschreven hoe we in Twenterand met de regeldruk (bestuurlijke afwegingsruimte) omgaan en welke rol participatie in de fysieke leefomgeving krijgt. Parallel aan deze ontwikkeling, zal er een tweede opgave lopen genaamd *Beleid op een rij 2.0*. Dit 'spoor' zal zich bezig houden met het inventariseren, actualiseren en dereguleren van het huidige beleid. Het wegnemen van "*knelpunten*" in beeldkwaliteitsplannen, bestemmingsplannen en ander relevant beleid zal hier onderdeel van zijn. Door deze twee activiteiten te combineren, zal er worden gewerkt volgens het motto van de Omgevingswet: 'ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit'.

Organisatie & Werkwijze/Cultuur

Om deze complexe veranderopgave te realiseren, zijn er hieronder een aantal activiteiten op een rij gezet. Onder deze activiteit is er veel aandacht voor kennis, houding en gedrag. Het is van groot belang dat deze ontwikkeling zich organisatie breed voltrekt. Om dit te waarborgen is er een multidisciplinaire werkgroep opgericht.

Activiteiten op een rij:

- Kennis omtrent deze nieuwe werkwijze opdoen
 - Ambitiebepaling (omgevingsvisie)
 - Gemeenteraad
 - College B&W
 - CT
- Houding en gedrag
 - Wat vraagt de Omgevingswet een ambtenaar?
 - Hoe gaat de gemeente om met initiatief(nemers)
 - "Van nee tenzij naar Ja mits" (voorkantsturing)
- Werkprocessen
 - Hoe werken wij nu en hoe willen wij werken?
 - Wat vraagt de Omgevingswet van onze werkprocessen?
 - DSO en werkprocessen

Informatie & Techniek (Digitaal Stelsel Omgevingswet)

Vanaf 1 januari 2029 moeten alle omgevingsplannen digitaal en toepasbaar zijn voor alle inwoners. Idealiter moeten alle inwoners met één klik op de knop kunnen zien wat wel en niet mag binnen de fysieke leefomgeving. Het rijk gaat er vanuit dat vanaf 2021 bestemmingsplannen voldoen aan de digitale RO-standaarden, zodat ze samen met de bruidsschat een waterdicht geheel vormen. Dit is momenteel niet het geval voor 25% van de bestemmingsplannen van de gemeente Twenterand. Het is van belang dat deze actualisatie-achterstand voor 2021 wordt geüpdatet naar het door het Rijk bepaalde RO-standaarden. Na het inlopen van deze actualisatie-achterstand kan de gemeente

Twenterand zich gaan richten op de grote digitaliseringsopgave van het DSO, het bruikbaar en toepasbaar maken van alle omgevingsplannen voor uiterlijk 2029.

Voorstel	i/s	jaar	Financiën
Investering implementatie Omgevingswet	s	2020	€ 50.000 (reeds € 100.000 geraamd)
	s	2021	€ 240.000
	s	2022	€ 240.000
	s	2023	€ 330.000
	s	2024	€ 330.000
			€ 1.190.000 totaal

Voorstel	i/s	jaar	Financiën
Aanschaf en Implementatie Digitaal stelsel			Krediet € 160.000 zie doelenboom Bedrijfsvoering

- **Ontwikkelen van omgevingsinstrumenten: Uitgangspunten omgevingsplan, Uitgangspunten omgevingsvisie, Digitaliseren milieudossiers**

Subdoel: Behoud en versterken van de identiteit van kernen en buitengebied, waarbij ruimtelijke kwaliteit wordt ontwikkeld en is gehandhaafd

Elke kern heeft haar eigen geschiedenis, verschijning en karakter. Door adequaat in te springen op veranderingen en ontwikkelingen kan de identiteit van kernen en het buitengebied worden behouden of juist worden versterkt gestuurd door bijvoorbeeld welstandsnota, nota kwaliteitsimpuls groene omgeving en structuurvisie (wettelijke verplicht Wro art.2.1). In de fysieke projecten wordt de identiteit en de ruimtelijke kwaliteit zichtbaar. Voor het platteland is het de bedoeling een antwoord te krijgen op het groeiend oppervlakte van vrijkomende voormalige bedrijfsbebouwing, resulterend in een substantiële vermindering van de verstening van het buitengebied.

Activiteiten

- **ONTWIKKELING: Uitvoeren strategie voor gemeentelijk vastgoed**
Op dit moment zijn wij bezig met de voorbereidingen voor de strategie voor gemeentelijk vastgoed. De planning is om dit in september aan te bieden aan de raad. Het is nog niet bekend of dit financiële consequenties heeft.
- **Uitvoeren welstandbeleid door o.a. de Stadsbouwmeester**
- **Uitvoeren van nota Grondbeleid 2016-2020**
- **Uitvoeren Prestatieafspraken Mijnde Wonen**

Subdoel: Bestaande woningvoorraad is verbeterd en doorstroming naar passende woning is bevorderd'

De woningmarkt en woonwensen blijven dynamisch en zijn (blijvend) aan veranderingen onderworpen door bijvoorbeeld verduurzaming en vergrijzing. De gemeente heeft hierop een bepaalde invloed, door

bijvoorbeeld stimuleringsregelingen in te zetten op basis van woonbeleid. Bijvoorbeeld een 'starterslening' voor starters die hun eerste woning kopen. Zo wordt doorstroming naar een 'passende' woning bevorderd voor de doelgroepen van beleid. Nieuwe bewoners zijn goed voor Twenterand. Zij zorgen voor behoud van leefbaarheid, van voorzieningen en dragen bij aan gemeentelijke voorzieningen.

Subdoel: Nieuwe bouwmogelijkheden zijn gecreëerd

Het is belangrijk dat er een goede balans is tussen voldoende en goede woningen (zowel kwantitatief als kwalitatief) ten gunste voor de leefbaarheid. De gemeente Twenterand heeft in 2016 Twentse woonafspraken gemaakt met de provincie Overijssel en de andere Twentse gemeenten. De belangrijkste afspraak is dat gemeenten maximaal het aantal woningen in hun woningbouwprogramma mogen hebben waar de komende 10 jaar behoefte aan is volgens de door de provincie vastgestelde prognose. We stimuleren in ons opdrachtgeverschap energieneutrale nieuwbouw.

Activiteiten

- **Vorbereiden en ontwikkelen van fysieke projecten 2020:**

Betrokken activiteiten:

- Centrumontwikkeling Vriezenveen (randen Manitobaplein, ontwikkeling Jonkerlaan);
- Centrumvisie Vroomshoop (herinvulling vrijkomende locaties, incl. MCC);
- Dorpsontwikkeling Den Ham (Zuidmaten Oost en/of locatie Smithoek)
- Zonnepark Oosterweilanden

Subdoel: Bestaande wijken en bedrijventerreinen zijn kwalitatief goed, Er zijn sterke compacte centra met goede voorzieningen, en Er is een sociaal veilige leefomgeving

Bij deze subdoelen bestaat overlap met de doelenboom Economische zaken. Echter, de activiteiten zijn op elkaar aanvullend. In deze doelenboom wordt bedoeld op de ruimtelijke impact van de economische beleidslijnen (zoals de bedrijventerreinvisie, de sociaal economische visie en de detailhandelsstructuurvisie). Gewenste ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt door het positief te bestemmen in bestemmingsplannen, hierdoor ontstaat ruimte voor uitbreiding en nieuwvestiging.

Activiteiten

- **Uitvoeren Twentse woonafspraken**
- **Uitvoeren lokale Visie op Wonen 2015-2025**
- **Kwalitatief programmeren met woningbouwprogramma per kern**
- **Uitvoeren Prestatieafspraken Mijande Wonen**

Metingen

Beleidsdoelen	Begroot 2020	Begroot 2019	2018	2017	2016	Bron
Voldoende en passende woningen						
Aantal opgeleverde woningen	**	773 *	673	632	589	Eigen meting, aantallen zijn totalen
Aantal startersleningen	***	11 ***	12	2*	8	25 leningen in totaal beschikbaar
Aantal Blijversleningen	****	0	0-	0-	nvt	10 leningen in totaal beschikbaar
Nieuwe indicatoren 2020 Uitvoeringsprogramma VTH						
Aantal van rechtswege verleende vergunningen	0	0				Eigen gegevens
Aantal bestuurlijke (her)controles RO in handhavingssfeer	4	4				Eigen gegevens
Aantal bestuurlijke (her)controles bouw/sloop in	5	5				Eigen gegevens
Aantal bestuurlijke (her)controles brandveiligheid in	4	4				Eigen gegevens
Aantal behandelde klachten	28	28				Eigen gegevens
Ontwikkelen bestemmingsplannen	3	3				Eigen gegevens

* prognose geeft gemiddeld 45 woningen per jaar. In 2018 ruim 130 vergunningen verleend voor bouw van woning(en)

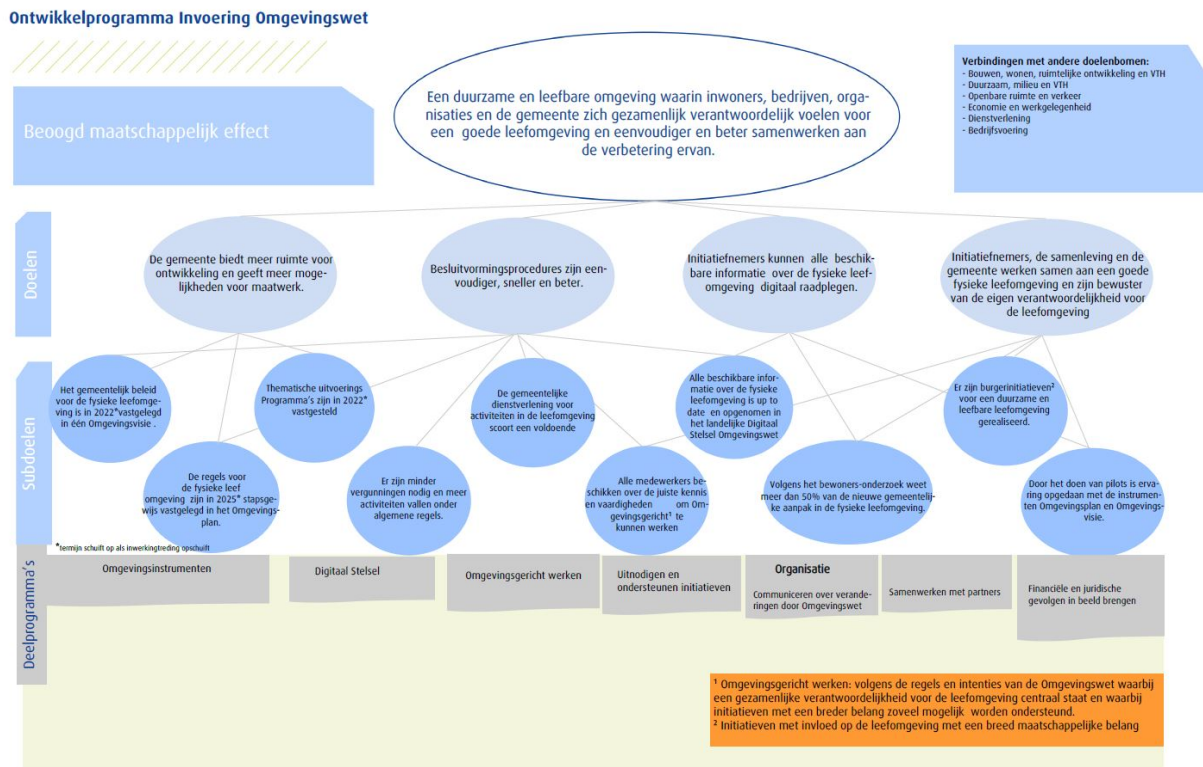
** prognose geeft gemiddeld 45 woningen per jaar. Is afhankelijk van de (vergunnings)aanvragen en niet te prognostiseren

*** Startersleningen momenteel niet meer beschikbaar, maximum bereikt. Vervolg wordt opgepakt

**** Verordening Blijverslening verloopt 1 januari 2020. Wordt mogelijk vervolgd

Doelenboom Ontwikkelprogramma Invoering Omgevingswet

Doelenboom

Beoogd maatschappelijk effect

Een duurzame en leefbare omgeving waarin inwoners, bedrijven, organisaties en de gemeente zich gezamenlijk verantwoordelijk voelen voor een goede leefomgeving en eenvoudiger en beter samenwerken aan de verbetering ervan.

Doel: De gemeente biedt meer ruimte voor ontwikkeling en geeft meer mogelijkheden voor maatwerk.

Doel: Besluitvormingsprocedures zijn eenvoudiger, sneller en beter

Doel: Initiatiefnemers kunnen alle beschikbare informatie over de fysieke leefomgeving digitaal raadplegen

Doel: Initiatiefnemers, de samenleving en de gemeente werken samen aan een goede fysieke leefomgeving en zijn bewuster van de eigen verantwoordelijkheid voor de leefomgeving

Subdoel: De gemeentelijke dienstverlening voor activiteiten in de leefomgeving scoort een voldoende

Subdoel: Het gemeentelijk beleid voor de fysieke leefomgeving is in 2022* vastgelegd in één Omgevingsvisie

Subdoel: De regels voor de fysieke leef omgeving zijn in 2025* stapsgewijs vastgelegd in het Omgevings-plan

Subdoel: Thematische uitvoerings Programma's zijn in 2022* vastgesteld

Subdoel: Er zijn minder vergunningen nodig en meer activiteiten vallen onder algemene regels.

Subdoel: Alle medewerkers beschikken over de juiste kennis en vaardigheden om Omgevingsgericht te kunnen werken

Subdoel: Alle beschikbare informatie over de fysieke leefomgeving is up to date en opgenomen in het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet

Subdoel: volgens het bewonersonderzoek weet meer dan 50% van de nieuwe gemeentelijke aanpak in de fysieke leefomgeving

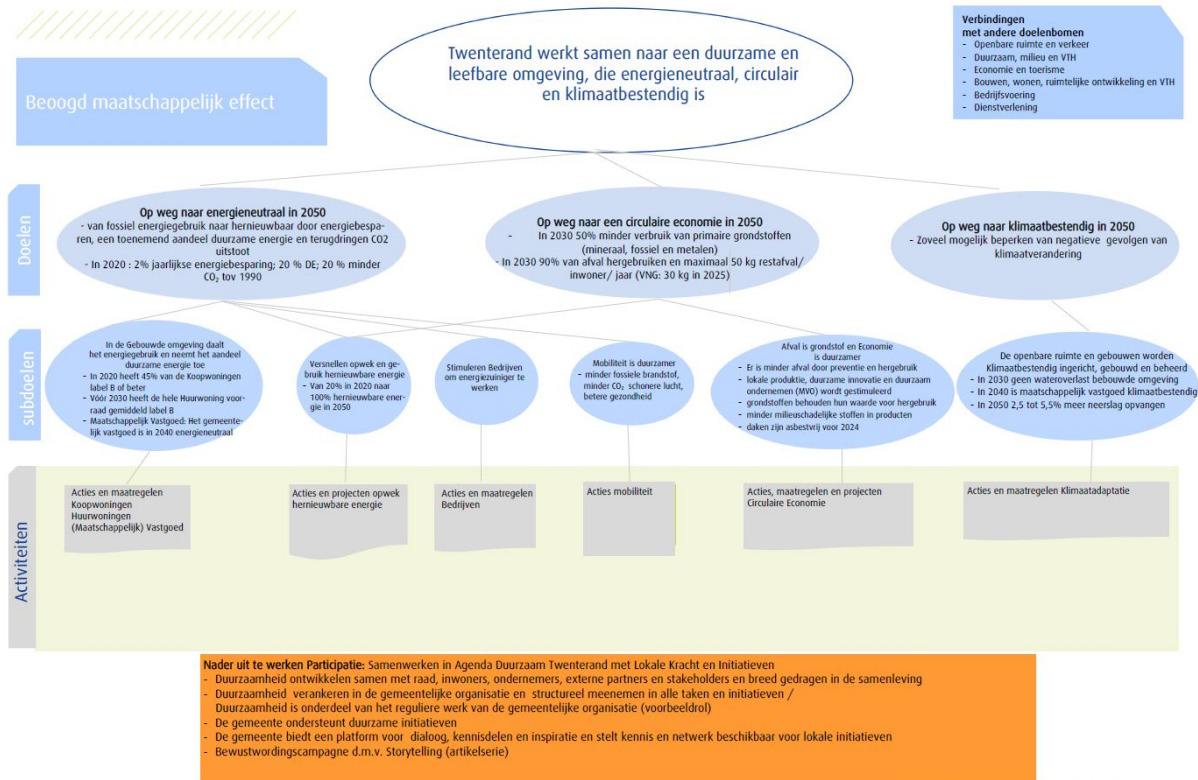
Subdoel: Er zijn burgerinitiatieven voor een duurzame en leefbare leefomgeving gerealiseerd

Subdoel: Door het doen van pilots is ervaring opgedaan met de instrumenten Omgevingsplan en Omgevingsvisie.

Doelenboom Ontwikkelprogramma Agenda duurzaam Twenterand

Doelenboom

Agenda Duurzaam Twenterand

Beoogd maatschappelijk effect

Twenterand werkt samen naar een duurzame en leefbare omgeving, die energieneutraal, circulair en klimaatbestendig is

Doel: Op weg naar energieneutraal in 2050

- van fossiel energiegebruik naar hernieuwbaar door energiebesparen, een toenemend aandeel duurzame energie en terugdringen CO2 uitstoot
- In 2020 : 2% jaarlijkse energiebesparing; 20 % DE; 20 % minder CO2 tov 1990

Doel: Op weg naar een circulaire economie in 2050

- In 2030 50% minder verbruik van primaire grondstoffen (mineraal, fossiel en metalen)
- In 2030 90% van afval hergebruiken en maximaal 50 kg restafval/inwoner/ jaar (VNG: 30 kg in 2025)

Doel: Op weg naar klimaatbestendig in 2050

- Zoveel mogelijk beperken van negatieve gevolgen van klimaatverandering

Subdoel: In de Gebouwde omgeving daalt het energiegebruik en neemt het aandeel duurzame energie toe

- In 2020 heeft 45% van de Koopwoningen label B of beter
- Vóór 2030 heeft de hele Huurwoning voorraad gemiddeld label B
- Maatschappelijk Vastgoed: Het gemeentelijk vastgoed is in 2040 energieneutraal

Activiteiten

- Acties en maatregelen
- Koopwoningen
- Huurwoningen

Subdoel: Versnellen opwek en gebruik hernieuwbare energie

- Van 20% in 2020 naar 100% hernieuwbare energie in 2050

Activiteiten

- Acties en projecten opwek hernieuwbare energie

Subdoel: Stimuleren Bedrijven om energiezuiniger te werken

Activiteiten

- Acties en maatregelen Bedrijven

Subdoel: Mobiliteit is duurzamer

- minder fossiele brandstof, minder CO2 schonere lucht, betere gezondheid

Subdoel: Afval is grondstof en Economie is duurzamer

- Er is minder afval door preventie en hergebruik
- lokale productie, duurzame innovatie en duurzaam ondernemen (MVO) wordt gestimuleerd
- grondstoffen behouden hun waarde voor hergebruik
- minder milieuschadelijke stoffen in producten
- daken zijn asbestvrij voor 2024

Activiteiten

- Acties, maatregelen en projecten Circulaire Economie

Subdoel: De openbare ruimte en gebouwen worden Klimaatbestendig ingericht, gebouwd en beheerd

- In 2030 geen wateroverlast bebouwde omgeving
- In 2040 is maatschappelijk vastgoed klimaatbestendig
- In 2050 2,5 tot 5,5% meer neerslag opvangen

Activiteiten

- Acties en maatregelen Klimaatadaptatie

Nader uit te werken Participatie:

Samenwerken in Agenda Duurzaam Twenterand met Lokale Kracht en Initiatieven

- Duurzaamheid ontwikkelen samen met raad, inwoners, ondernemers, externe partners en stakeholders en breed gedragen in de samenleving
- Duurzaamheid verankeren in de gemeentelijke organisatie en structureel meenemen in alle taken en initiatieven /

- Duurzaamheid is onderdeel van het reguliere werk van de gemeentelijke organisatie (voorbeeldrol)
- De gemeente ondersteunt duurzame initiatieven
 - De gemeente biedt een platform voor dialoog, kennisdelen en inspiratie en stelt kennis en netwerk beschikbaar voor lokale initiatieven
 - Bewustwordingscampagne d.m.v. Storytelling (artikelserie)